

[Niels Frederiksen.]

saadan Optraeden fremkalder uheldige Konsekvenser.

Til sidst vil jeg anbefale Ændringerne til Lovforslaget om Driftslaaneforeninger. Jeg gør det med den Betænkelighed, som vi har udtrykt i Betænkningen. Vi er for vort Vedkommende overordentlig betænkelige ved det solidariske Ansvar i Laaneforeningerne, ikke mindst i Øjeblikket, hvor de økonomiske Forhold er saa vanskelige, som de er i Landbruget. Vi anbefaler Ændringerne for at prøve ad den Vej at give en lille Haandsrækning til, at Landbruget kan faa en Driftskredit, som i visse Tilfælde kan komme de enkelte Landbrugere til Hjælp i den daglige Drift. Men vi har ikke den Opfattelse, at en Lovgivningsforanstaltning som denne under de Tilstande, der nu hersker, vil gøre synderlig Nytte i det praktiske Liv.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen henviste til de Oplysninger, der findes som Bilag til Betænkningen, vedrørende Skatter paa Landbrugsejendomme, og som jo ganske rigtigt viser, at disse Skatter fremdeles er omkring ved 61 Mill. Kr. Her brugte det ærede Medlem Udtrykket: de er *kun* 61 Mill. Kr., og han fandt øjensynlig en stor Tilfredsstillelse i at kunne paavise, at Ejendomsskatterne er ikke steget nær saa stærkt som Landbrugets Prioritetsgæld. Og saa siger han med det ærede Medlem Hr. Bording, at det er ikke noget at tale om, det er ikke nær saa meget, som Prioritetsgælden er steget.

Jeg vil sige, at hvis den Betragtning er almindelig i politiske Kredse, saa er vi i Sandhed vel rejst her i Landet. De ærede Medlemmer maa da kunne forstaa, at der er en Forskel paa de Gældsforpligtelser, som Landmænd er gaaet ind i for at forøge deres Produktion, for at bygge Svinestalde eller andre Bygninger, for at grundforbedre deres Marker, for at forøge deres Besætninger o. s. v., som de er gaaet ind i i Tillid til, at hvis de ellers har rimelige Kaar at arbejde under, saa kan de forrente dem, og saa dette, at der er en Statsmagt, der gennem sin Indflydelse paa den kommunale Lovgivning paabyrder Ejendommene faste Ejendomsskatter, som man indenfor Rigsdagskredse trøster sig med ikke er steget saa meget som den Gældsbyrde, Landbrugerne har taget paa sig. Hvis det er Betragtningen, at hver Gang en Landmand laaner 1 000 Kr., skal Staten

være berettiget til at lægge 500 Kr. paa i kapitaliseret Skat, saa er vi inde i Tilstande, hvor næsten alt Haab lukkes ude for Landbruget.

Jeg tror, Landbrugerne som Helhed vil sige — og det respekterer jeg dem for —: De Gældsforpligtelser, vi saaledes er indgaaet paa, vil vi af al Magt se at opfylde, fordi det er af Betydning for vor egen Eksistens og for hele vort Erhvervs fortsatte Trivsel og Udvikling, men vi maa bede om, naar vi er inde i saa vanskelige Kaar, at saa ikke en Prioritet, som ikke er 2den, 3die eller 4de Prioritet, skubbes ind foran dem alle sammen og faktisk skubber dem alle sammen ud af Reden, hvis vi bliver ved at øge denne Prioritet, som kun er en ren og skær Byrde. Jeg har sagt før, og jeg gentager det her, at det ser underligt ud, at Politikere interesserer sig saa stærkt for Landbrugets Gældsbyrde og taler om den stærke Vækst, den har haft, hvilket har medført, at de maa betale 80 Millioner mere i Rente, men ikke interesserer sig for den Førsteprioritet, de selv har skubbet ind, og som ikke betyder nogen Forøgelse af Landbrugets Rentabilitet.

Naar det ærede Medlem Hr. Bording taler om de 80 Millioner, Rentebyrden er steget, saa har det Tal ingen Interesse isoleret. Det har ingen Interesse, hvis man ikke samtidig er i Stand til at oplyse, hvor meget mere Landbruget er i Stand til at producere ved at anbringe en Kapital, der svarer til en Rente af 80 Millioner, i Ejendommene. Det ærede Medlem skal blot tænke paa, hvad der staar i Svinestalde og i Svinebesætninger, i Sammenligning med hvad der stod i 1920. Svinebestanden er forøget med 2 Millioner. Hvad betyder det ikke i Kapitalindsats, ikke blot i Besætning eller Stalde, men hele Produktionsapparatet igennem. De to Ting maa ikke sammenstilles paa den Maade.

Jeg siger ikke som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen: Det er *kun* 61 Millioner. Det vil sige, det er mere end 4 Gange saa meget som i 1914. Det er en ganske urimelig Prioritet, den offentlige Økonomi her lægger ind foran de Gældsbyrder, Landbruget nødvendigvis maa paatage sig. Hvad tror man ikke, Industrien i Fabriksanlæg har paataget sig af Gældsbyrder, og har vi ikke faaet Indtryk af, at der paa andre Omraader har været Tale om Kapitalindsats? Det kan da ikke være fordømmeligt, at Landbruget søger at øge sine Produktionsmuligheder. Hvor vilde vi være henne, hvis det ikke gjorde det? Men jeg maa gøre bestemt Indsigelse mod, at man trøster